

ΛΑ΄ Παύλεια: Μοναχική Σύναξη με θέμα: «Διδάσκαλοι της μυστικής θεολογίας: Όσιοι Σιλουανός και Σωφρόνιος»

/ Γενικά Θέματα

Η ΙΒ΄ Μοναχική Σύναξη με θέμα: «Διδάσκαλοι της μυστικής θεολογίας: Όσιοι Σιλουανός και Σωφρόνιος» διοργανώθηκε σήμερα στο Πανελλήνιο ιερό Προσκύνημα της Παναγίας Σουμελά στο πλαίσιο των εκδηλώσεων των ΛΑ΄ Παυλείων.

Το πρωί τελέστηκε αρχιερατική θεία Λειτουργία από τον Θεοφιλέστατο Επίσκοπο Αμορίου κ. Νικηφόρο, εκπρόσωπο της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου και Καθηγούμενο της Ιεράς Πατριαρχικής και Σταυροπηγιακής Μονής των Βλατάδων, ενώ τον θείο λόγο κήρυξε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμων.

Το ιερό αναλόγιο διακόνησαν αδελφές από τις μοναστικές αδελφότητες Αγίας Κυριακής Λουτρού και Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Μουτσιάλη.

Ακολούθησε η έναρξη των εργασιών της Μοναχικής Συνάξεως, στην οποία συμμετείχαν περισσότεροι από 260 Μοναχοί και Μοναχές από 60 Ιερές Μονές της Μακεδονίας και της Θράκης αλλά και από άλλες περιοχές της Ελλάδος.

Ο Σεβασμιώτατος [Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμων](#) κήρυξε την έναρξη των εργασιών της Μοναχικής Συνάξεως, ενώ ο Θεοφ. **Επίσκοπος Αμορίου** κ. Νικηφόρος μετέφερε τις ευχές της ΑΘΠ του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου και ο Σεβ. **Μητροπολίτης Νέας Κρήνης** και Καλαμαριάς κ. Ιουστίνος ανέγνωσε το μήνυμα του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου. Χαιρετισμό εκ μέρους του Δ.Σ. της Παναγίας Σουμελά που φιλοξενεί τις εργασίες της Μοναχικής Συνάξεως απηύθυνε ο Πρόεδρος του Σωματείου «Παναγία Σουμελά» κ. Γεώργιος Τανιμανίδης.

Εισηγήσεις έκαναν: α) ο Πανιερώτατος **Μητροπολίτης Λεμεσού** κ. Αθανάσιος, β)

ο Καθηγούμενος της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου του Αγίου Όρους **Γέροντας Εφραίμ** και γ) ο θεολόγος - συγγραφέας και Διευθυντής της Βιβλιοθήκης της Ι. Συνόδου κ. **Εμμανουήλ Μελινός**.

Οι εργασίες της Μοναχικής Συνάξεως ολοκληρώθηκαν με την ανάγνωση των πορισμάτων και την κήρυξη της λήξεως από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμονα, ο οποίος ευχαρίστησε τους ομιλητές και τους απένειμε τα αναμνηστικά των ΛΑ΄ Παυλείων καθώς τον τόμο των πρακτικών του περσινού Υμνογραφικού Συνεδρίου και άλλα βιβλία.

Στη συνέχεια παρετέθη τράπεζα σε όλους τους παρευρισκόμενους από το Πανελλήνιο Ίδρυμα Παναγίας Σουμελά.

Την προεδρία της Μοναχικής Συνάξεως ανέλαβε ο Σεβασμιώτατος **Μητροπολίτης Κίτρους** κ. Γεώργιος, ο οποίος παρουσίασε τους ομιλητές.

Την Μοναχική Σύναξη παρουσίασε και συντόνισε ο Αρχιερατικός Επίτροπος Βεργίνης Αρχιμ. Ιερεμίας Γεωργαλής.

Τις εργασίες της Μοναχικής Συνάξεως παρακολούθησαν πλέον των ανωτέρω και οι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες **Εδέσσης**, Πέλλης και Αλμωπίας κ. Ιωήλ, **Άρτης** κ.

Καλλίνικος, **Φιλίππων**, Νεαπόλεως και Θάσου κ. Στέφανος, **Τρίκκης**, Γαρδικίου και Πύλης κ. Χρυσόστομος, **Καστορίας** κ. Καλλίνικος, οι Θεοφιλέστατοι Επίσκοποι **Αμφιπόλεως** κ. Χριστοφόρος και **Αλμωπίας** κ. Στέφανος.

Καθ' όλη τη διάρκεια της ΙΒ΄ Μοναχικής Συνάξεως ετέθη σε προσκύνηση η τιμία και χαριτόβρυτος Κάρα του Αγίου Σιλουανού του Αθωνίτου που μεταφέρθηκε από την Ιερά Μονή Αγίου Παντελεήμονος (Ρωσικό), κατόπιν ευλογίας του Καθηγουμένου Αρχιμ. Ευλογίου και αδείας της Ιεράς Κοινότητας του Αγίου Όρους.

Κήρυγμα Μητροπολίτη Βεροίας κατά τη θεία Λειτουργία

Ή σημερινή ήμέρα, κατά τήν όποία ή Άγία μας Έκκλησία άποδίδει τήν έορτή τοϋ γενεσίου τοϋ Τιμίου Προδρόμου, τοϋ καθηγητοϋ τών μοναζόντων, και τιμᾶ τή μνήμη μιᾶς όσίας γυναικός και μάρτυρος, τής άγίας όσιομάρτυρος Φεβρωνίας, μιᾶς εύρίσκει συνηγμένους επί τό αύτό, μοναχούς και μοναχές άπό πολλές Ίερες Μονές τής πατρίδος μας, εις τās αύλās τής Κυρίας Θεοτόκου, τής μητρός και προστάτιδος όλων τών μοναζόντων, στήν κοινή λατρεία και έξαίτηση τής θείας χάριτος πρός εύόδωση τής ΙΒ΄ Μοναχικής Συνάξεως, ή όποία θά άκολουθήσει μετά τό τέλος τής θείας Λειτουργίας.

Ή θεία Λειτουργία και ή θεία λατρεία γενικότερα εΐναι, άλλωστε, τό κέντρο τής

μοναχικής ζωής. Είναι ή αρχή και τό τέλος τής κάθε ήμέρας. Είναι ή άφετηρία και τό σημείο άναφοράς για τόν καθημερινό μας άγώνα.

Μέσα στόν χώρο τής θείας λατρείας συναντώμεθα όχι μόνο μέ τούς συμμοναστές μας αλλά και μέ τούς προαπελθόντες πατέρες και μητέρες, άδελφούς και άδελφές μας. Συναντώμεθα μέ τούς άγιους προστάτες μας και άντλοΰμε δύναμη από τήν άσκητική πολιτεία και τούς άγώνες τους, για νά συνεχίσουμε και έμείς τή δική μας προσπάθεια. Συναντώμεθα και ζητοΰμε τίς πρεσβείες και τή χάρη του Τιμίου Προδρόμου και τής Κυρίας Θεοτόκου, τών μονίμων παραστατών μας στόν θρόνο τής Χάριτος.

Μέσα στόν χώρο τής θείας λατρείας ζοΰμε τήν ένότητα τής πίστεως και τό μυστήριο τής άγάπης προς τόν Θεό, προς τούς άδελφούς μας και προς όλο τόν κόσμο, προσευχόμενοι και ύπέρ αύτου. Ζοΰμε τό μυστήριο τής ένώσεώς μας μέ τόν Θεό, διά τής μετοχής στό μυστήριο τής θείας Εϋχαριστίας, και γινόμεθα μέ τόν τρόπο αύτό και έμείς μέτοχοι τής θείας χάριτος και τής κοινωνίας του Άγίου Πνεύματος, τό όποιο άγιάζει τήν ύπαρξή μας και τή ζωή μας.

Τό διαπιστώνουμε μέσα από τή ζωή και τήν έμπειρία τών άγίων μας, μέσα από τή ζωή και τήν έμπειρία τών δύο άγίων, στους όποιους είναι αφιερωμένη ή ΙΒ΄ Μοναχική Σύναξη, τήν όποια όργάνωσε ή Ίερά μας Μητρόπολη στό πλαίσιο τών ΛΑ΄ Παυλείων, του άγίου Σιλουανου του Άθωνίτου και του μαθητου του, του άγίου Σωφρονίου του Έσσεξ, ό όποιος μόνασε και αύτός 25 περίπου χρόνια στό Άγιο Όρος, πριν νά έγκατασταθει στή Μεγάλη Βρεττανία και ιδρύσει εκεί τήν Ίερά Μονή του Τιμίου Προδρόμου.

Ό Κύριος, γράφει ό όσιος Σιλουανός, άγάπησε τόσο τό πλάσμα του, ώστε έδωσε τό Άγιο Πνεΰμα μέ άφθονία στόν άνθρωπο. Μέ τό Άγιο Πνεΰμα, συνεχίζει, γνωρίζει ό άνθρωπος τόν Κύριο, τόν Δημιουργό του, και τό Άγιο Πνεΰμα γεμίζει μέ τή χάρη του όλο τόν άνθρωπο: και τήν ψυχή και τόν νοΰ και τό σΰμα και τόν άγιάζει και τόν όδηγεΐ προς τόν οΰρανό.

Στους οΰρανούς, λέγει ό όσιος, τά πάντα ζοΰν και κινοΰνται από τό Άγιο Πνεΰμα. Τό ίδιο Άγιο Πνεΰμα πού ζεΐ μέσα στην Έκκλησία μας, πού ένεργεΐ τά μυστήρια, πού έλκύει τίς ψυχές μας και μάς γνωρίζει τόν Χριστό, αύτό είναι πού ένώνει τούς πάντες, πού ένώνει και έμάς πού ζοΰμε και άγωνιζόμεθα στή γη μέ τούς άγιους μας, μέ τόν Τιμιο Πρόδρομο, μέ τήν Ύπεραγία Θεοτόκο, αλλά και μεταξύ μας. Και έάν θέλουμε νά αισθανόμεθα τούς άγιους κοντά μας, θά πρέπει νά ζητοΰμε από τόν Θεό νά μάς χαρίζει τό Πνεΰμα του τό Άγιο, αλλά και νά φροντίζουμε νά τό διαφυλάττουμε στην ψυχή μας, γιατί άρκει και ένας άσκοπος λογισμός για νά έγκαταλείψει τήν ψυχή. Και τότε στερούμεθα τήν άγάπη του Θεου, έξαφανίζεται ή

παρρησία από τήν προσευχή, χάνεται καί ἡ σίγουρη ἐλπίδα πώς θά λάβουμε αὐτό πού ζητοῦμε, καταλήγει ὁ ὄσιος.

Σήμερα ἔχουμε ὅμως τήν εὐλογία νά αἰσθανόμεθα τούς ἁγίους, καί ἰδιαιτέρως τόν ἅγιο Σιλουανό, ὄχι μόνο κοντά μας ἀλλά καί παρόντα στή Σύναξή μας, καθώς ἔχουμε τή μεγάλη τιμή καί εὐλογία νά εὐρίσκεται ἐνώπιόν μας ἡ τιμία καί χαριτόβρυτος κέρα του.

Εὐχαριστῶ γι' αὐτό θερμότατα καί πάλιν καί πολλάκις τόν πανοσιολογιώτατο καθηγούμενο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Παντελεήμονος τοῦ Ἁγίου Ὁρους, π. Εὐλόγιο, γιά τήν ἄμεση ἀνταπόκρισή του στήν παράκλησή μου νά ἔχουμε γιά λίγες ἡμέρες καί μέ τήν εὐκαιρία τοῦ Μοναχικοῦ Συνεδρίου μας, πού εἶναι ἀφιερωμένο καί στόν ἅγιο Σιλουανό, τήν χαριτόβρυτο κέρα του, ἡ ὁποία, μία μόνο φορά ἐξῆλθε τοῦ Ἁγίου Ὁρους, καί ἔρχεται τώρα γιά πρώτη φορά στή Μακεδονία καί τήν Ἱερά μας Μητρόπολη, χάρη καί στήν ἀγάπη τῶν πατέρων τῆς Μονῆς πού μᾶς τήν μετέφεραν. Ἔτσι θά ἔχουμε ὅλοι τή δυνατότητα νά τήν προσκυνήσουμε καί νά λάβουμε τή χάρη τοῦ ὁσίου, γιά τόν ὁποῖο, ὅπως καί γιά τόν ὄσιο Σωφρόνιο, θά ἀκούσουμε πολλά στή συνέχεια κατά τή Μοναχική μας Σύναξη.

Μέ πολλή ἀγάπη, λοιπόν, σᾶς καλωσορίζω ἐδῶ, στό Ἱερό Προσκύνημα τῆς Παναγίας Σουμελά, πού φιλοξενεῖ γιά μία ἀκόμη χρονιά τή Μοναχική Σύναξη καί σᾶς εὐχαριστῶ ὅλους γιά τήν παρουσία σας καί τή συμμετοχή σας.

Εὐχαριστῶ ἀπό καρδίας τόν Θεοφιλέστατο Ἅγιο Ἀμορίου κ. Νικηφόρο, Καθηγούμενο τῆς Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς καί Σταυροπηγιακῆς Μονῆς τῶν Βλατάδων, πού ἐκπροσωπεῖ τόν Παναγιώτατο Οἰκουμενικό Πατριάρχη μας κ.κ. Βαρθολομαῖο, ὁ ὁποῖος προεξῆρχε τῆς θείας Λειτουργίας, καί ὅλους τούς Σεβασμιωτάτους καί Θεοφιλεστάτους ἀδελφούς Ἁγίους Ἀρχιερεῖς πού συμπροσευχήθηκαν μαζί μας, ἀλλά καί ἔδωσαν τήν εὐλογία καί τήν ἄδειά τους στά μέλη τῶν μοναστικῶν Ἀδελφοτήτων τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τους, γιά νά λάβουν μέρος σέ αὐτή τή Σύναξη, τήν ἀφιερωμένη στόν ὄσιο Σιλουανό τόν Ἀθωνίτη καί στόν ὄσιο Σωφρόνιο τοῦ Ἑσσεξ.

Εὐχαριστῶ θερμότατα καί ὅλους τούς Ἁγίους Καθηγουμένους καί τίς Γερόντισσες πού παρίστανται καί ὅλους τούς πατέρες καί τίς ἀδελφές πού ἦλθατε καί φέτος ἀπό διάφορες Μονές τῆς πατρίδος μας στή ΙΒ΄ Μοναχική Σύναξη τῆς Ἱερᾶς μας Μητροπόλεως, γιά νά τιμήσουμε τούς δύο ὁσίους, νά διδαχθοῦμε ἀπό τή ζωή καί τόν λόγο τους, ἀλλά καί νά τιμήσουμε τόν αἴτιο καί αὐτῆς τῆς πνευματικῆς Συνάξεως, τόν πρωτοκορυφαῖο ἀπόστολο Παῦλο, καθώς καί ἡ Μοναχική μας Σύναξη ἐντάσσεται στό πλαίσιο τῶν ΛΑ΄ Παυλείων, καί νά λάβουμε τήν εὐλογία τῶν Ἁγίων μας, ἀλλά καί τῆς θαυματουργοῦ εἰκόνας τῆς Παναγίας Σουμελά, πού

μᾶς φιλοξενεῖ στὸν περικαλλῆ αὐτὸν οἶκο της, χάρις στὴν ἀγάπη καὶ τὴ φιλόφρονα διάθεση τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Σωματείου «Παναγία Σουμελά», τοὺς ὁποίους καὶ ἀπὸ καρδίας εὐχαριστῶ.

Εναρκτήρια εισηγήση Σεβ. Μητροπολίτου Βεροίας κ. Παντελεήμονος

«Ἐζήσε στή γῆ ἕνας ἄνθρωπος, ἄνδρας μέ ἄσβεστη πνευματική δίψα. Προσευχόταν γιά πολύ καιρό μέ ἀσταμάτητο θρήνο: «ἐλέησόν με». Καί δέν τόν ἄκουγε ὁ Θεός.

Πέρασαν μῆνες καί μῆνες μέ μιά τέτοια προσευχή καί οἱ δυνάμεις τῆς ψυχῆς του ἐξαντλήθηκαν. Ἐφτάσε στήν ἀπόγνωση καί φώναξε: «Εἶσαι ἀδυσώπητος!». Καί ὅταν μ' αὐτές τίς λέξεις ράγισε κάτι μέσα στήν ἀποκαμωμένη ἀπό τήν ἀπόγνωση ψυχή του, εἶδε ξαφνικά τόν ζῶντα Χριστό. Φωτιά γέμισε τήν καρδιά του καί ὅλο του τό σῶμα μέ τέτοια δύναμη, πού, ἂν κρατοῦσε ἀκόμη μία στιγμή ἢ ὄραση, θά πέθαινε. Ποτέ πιά δέν μποροῦσε νά λησμονήσει τό ἀνείπωτα πράο, τό ἀπέραντα ἀγαπητικό, χαρούμενο καί γεμάτο ἀπό ὑπερνοητή εἰρήνη βλέμμα τοῦ Χριστοῦ. Καί στά ἐπόμενα χρόνια τῆς μακρᾶς ζωῆς του ἐμαρτυροῦσε ἀκάματα πώς "ὁ Θεός ἀγάπη ἐστίν", ἀγάπη ἄπειρη, πού ξεπερνᾷ κάθε νοῦ.

Γι' αυτό τόν μάρτυρα τῆς θείας ἀγάπης θά μιλήσωμε».

Μέ αὐτά τά λόγια ἀρχίζει ἡ βιογραφία τοῦ ὁσίου Σιλουανοῦ, ὅπως τήν ἔγραψε ὁ ὁσιος Σωφρόνιος τοῦ Ἑσσεξ, ὁ ὁποῖος ἔζησε κοντά του στό Ἅγιο Ὄρος ἐπί 14 χρόνια. Καί μέ αὐτά τά λόγια ἀρχίζα καί ἐγώ τήν εἰσήγησή μου τό ἔτος 2008 στήν Ἑσπερίδα «Σύγχρονες μορφές τῆς Ἐκκλησίας» πού ἦταν ἀφιερωμένη στόν ὄσιο Σωφρόνιο τοῦ Ἑσσεξ.

Ὅταν τό 1948 ὁ ὁσιος Σωφρόνιος ἔγραφε τή βιογραφία τοῦ ὁσίου Σιλουανοῦ, πού κυκλοφόρησε στά Ἑλληνικά τό 1978, ὁ Γέροντας Σιλουανός δέν εἶχε ἀκόμη ἀναγραφεῖ στίς Ἀγιολογικές δέλτους τῆς Ἐκκλησίας. Κατετάγη δέκα περίπου χρόνια ἀργότερα, τό 1987.

Δέκα περίπου χρόνια, μετά τήν Ἑσπερίδα πού εἶχαμε ἀφιερῶσει στόν ὄσιο Σωφρόνιο τοῦ Ἑσσεξ, τό Οἰκουμενικό μας Πατριαρχεῖο τόν συγκαταριθμησε καί ἐκεῖνον, τό ἔτος 2019, στούς ἀπ' αἰῶνος ἀγίους τῆς Ἐκκλησίας μας.

Καί φέτος αποφασίσαμε νά αφιερώσουμε καί στους δύο αὐτούς ὁσίους, τόν ὅσιο Σιλουανό τόν Ἀθωνίτη καί τόν ὅσιο Σωφρόνιο τοῦ Ἑσσεξ, τή IB΄ Μοναχική Σύναξη πού πραγματοποιεῖται στό πλαίσιο τῶν ΛΑ΄ Παυλείων μέ θέμα: «Διδάσκαλοι τῆς μυστικῆς θεολογίας: Ὅσιοι Σιλουανός καί Σωφρόνιος».

Ὁ λόγος πού τήν αφιερώσαμε καί στους δύο νέους ὁσίους τῆς Ἐκκλησίας μας δέν εἶναι ἡ κοινή τους καταγωγή, οὔτε οἱ παράλληλες ἀναζητήσεις τῆς νεότητός τους, πρὶν νά αποφασίσουν νά ἔρθουν στό Ἅγιο Ὄρος καί νά αφιερώσουν τόν ἑαυτό τους ἀποκλειστικά στόν Θεό.

Εἶναι ὁ πνευματικός σύνδεσμός τους πού καλλιεργήθηκε στά χρόνια τῆς κοινῆς τους ζωῆς στή Μονή Ἁγίου Παντελεήμονος τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἀλλά καί ἡ κοινή μαθητεία τους στήν ὀρθόδοξη θεολογία καί ἄσκηση καί στήν κοινή ἐμπειρία τῶν Ἁγίων.

Γι' αὐτό, καί ὅταν διαβάζει κανεῖς τίς πρῶτες σειρές τῆς βιογραφίας τοῦ ὁσίου Σιλουανοῦ, μέ τίς ὁποῖες ἄρχισα, ὅταν διαβάζει ὅτι ὁ ὅσιος προσευχόταν γιά πολύ καιρό μέ ἀσταμάτητο θρήνο: «ἐλέησόν με», δέν μπορεῖ νά μήν συνδέσει αὐτή τήν προσευχή μέ τήν ἀντίστοιχη τοῦ μεγάλου Πατρός τῆς Ἐκκλησίας μας, τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, τοῦ διδασκάλου τῆς μυστικῆς θεολογίας, πού νυχθημερόν προσευχόταν λέγοντας «φώτισόν μου τό σκότος, φώτισόν μου τό σκότος».

Καί τό ἴδιο ἰσχύει καί γιά τήν περιγραφή σχετικά μέ «τή φωτιά πού γέμισε τήν καρδιά του καί ὅλο του τό σῶμα», ὅταν «εἶδε ξαφνικά τόν ζῶντα Χριστό».

Ἄκτιστο φῶς καί πῦρ καταναλίσκον, ἡ μεγαλύτερη δωρεά τοῦ Θεοῦ πρὸς τόν ἄνθρωπο, τήν ὁποία δέν μπορεῖ νά περιγράψει κανεῖς χωρίς νά ἔχει ἀνάλογη ἐμπειρία. Αὐτήν τήν ἐμπειρία διέθετε ἀσφαλῶς καί ὁ ὅσιος Σωφρόνιος, ὁ ὁποῖος ἔλεγε ὅτι ἤκουσε ἐξομολογουμένους πολλούς μοναχοῦς ἁγίους εἰς τό Ἅγιο Ὄρος νά ὁμολογοῦν ὅτι τούς περιέλουζε τό ἄκτιστο φῶς, ὅπως μαρτυρεῖ ὁ μακαριστός Γέρων Θεόκλητος Διονυσιάτης, στόν ὁποῖο κατά ἀγαθή συγκυρία εἶναι ἀφιερωμένη ἡ ἀποψινή Ἑσπερίδα μας τοῦ κύκλου «Σύγχρονες μορφές τῆς Ἐκκλησίας».

Δέν ὑπάρχει, λοιπόν, ἡ παραμικρή ἀμφιβολία ὅτι αὐτές οἱ θεῖες ἐμπειρίες τίς ὁποῖες ἔζησαν οἱ δύο ὅσιοι τούς καθιστοῦν διδασκάλους τῆς μυστικῆς θεολογίας. Ἡ θεολογία, βεβαίως, εἶναι μία καί εἶναι σέ ὅλο της τό εὖρος μυστική, διότι ἀφορᾶ τόν Θεό καί τά περί τόν Θεό. Μυστική ὅμως ὀνομάζεται, σέ ἀντιδιαστολή μέ τή δογματική, αὐτή πού ἀφορᾶ τά ἐνεργήματα τοῦ Θεοῦ καί τίς θεῖες δωρεές του πρὸς τούς ἀγωνιζομένους πιστούς.

Γράφει χαρακτηριστικά ὁ ὅσιος Σωφρόνιος γιά τόν ὅσιο Σιλουανό, ὁ ὁποῖος σέ

άντίθεση μέ τόν ὄσιο Σωφρόνιο δέν διέθετε καμία άκαδημαϊκή θεολογική κατάρτιση:

«Έλεγε ὁ μακαριστός Γέροντας: “Άν εἶσαι θεολόγος, προσεύχεσαι καθαρά. Άν προσεύχεσαι καθαρά, τότε εἶσαι θεολόγος”. Ὁ άσκητής μοναχός, συνεχίζει ὁ άγιος Σωφρόνιος, δέν εἶναι θεολόγος μέ τήν άκαδημαϊκή έννοια τής λέξεως. Εἶναι ὅμως θεολόγος, γιατί μέ τήν καθαρή προσευχή άξιώνεται νά ἔχη άληθινά θεϊκές θεωρίες. Άρχή τής ὁδοῦ πρὸς τήν καθαρά προσευχή εἶναι ὁ άγώνας κατά τῶν παθῶν. Ὁ νοῦς, ὅσο καθαρίζεται άπό τά πάθη, τόσο ισχυρότερος γίνεται στόν πόλεμο κατά τῶν λογισμῶν καί άποκτᾶ μεγαλύτερη άντοχή στήν προσευχή καί στή θεωρία τοῦ Θεοῦ. ... Αὐτή ἡ ὁδός εἶναι προτιμότερη γιά τόν μοναχό άπό τόν δρόμο τής έπιστημονικῆς θεολογίας».

Κάθαρσις εἶναι τό θεμέλιο, τό πρῶτο στάδιο, καί άκολουθεῖ ὁ φωτισμός, ὁ άγιασμός καί ἡ ένωση μέ τόν Θεό. Καί ὅταν φθάσει ὁ άνθρωπος στήν ένωση μέ τόν Θεό, τότε λαμβάνει τά χαρίσματα. Ποιά χαρίσματα θά λάβει μόνο ὁ Θεός γνωρίζει, δέν δίδει ὅλα τά χαρίσματα σέ ὅλους. Τά κατανέμει κατ’ άξία καί κατ’ άναλογία καί κατ’ άντιστοιχία. Διόραση, προόραση, θέα τοῦ άκτίστου φωτός εἶναι τά θεῖα χαρίσματα πού άκολουθοῦν. Καί οἱ δύο άγιοι, ὁ ὄσιος Σιλουανός καί ὁ ὄσιος Σωφρόνιος, άξιώθηκαν καί τῶν τριῶν χαρισμάτων, ὅπως μαρτυροῦν ἐκεῖνοι πού τούς γνώρισαν καί συνεδέθησαν μαζί τους, μέ πρῶτον τόν μαθητή τοῦ ὀσίου Σιλουανοῦ, τόν ὄσιο Σωφρόνιο.

Άνάλογες μαρτυρίες ὑπάρχουν καί γιά τόν ὄσιο Σωφρόνιο. Ὅσοι τόν ἔζησαν μαρτυροῦν ὅτι κάθε φορά μετά τή θεία λειτουργία ὁ ὄσιος έμφανιζόταν άλλοιωμένος. Έλαμπε ὀλόκληρος, γεγονός πού μαρτυροῦσε πῶς ζοῦσε τή θεία λειτουργία καί πῶς τή βίωνε. Ὅσοι έμπιστεύθηκαν τήν ψυχή τους στό πετραχήλι του, καί δέν εἶναι τυχαῖο καί χωρίς σημασία ὅτι ὅσο βρισκόταν στό Άγιο Ὅρος καί ιδιαιτέρως στήν ἔρημο τοῦ Άγίου Ὁρους, ὑπῆρξε πνευματικός πολλῶν μοναχῶν, μαρτυροῦν καί γιά τά θεῖα χαρίσματα, τό διορατικό καί τό προορατικό, τά ὁποῖα τοῦ εἶχε δώσει ὁ Θεός.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κένυας κ. Μακάριος, μέ τόν ὁποῖο συνδέομαι στενά άπό τήν έποχή τῶν σπουδῶν καί τής διακονίας μου στήν Ὁξφόρδη, συνεδέετο μέ τόν Γέροντα τότε Σωφρόνιο, ἡγούμενο τής Μονῆς Τιμίου Προδρόμου στό Έσσεξ, καί ἔχει επανειλημμένα άναφερθεῖ στό γεγονός ὅτι ὁ ὄσιος Σωφρόνιος άπό τήν πρώτη φορά πού έξομολογήθηκε καί τοῦ εἶπε ὅτι ἦλθε άπό τήν Κύπρο στήν Άγγλία γιά νά σπουδάσει καί νά γίνει πιανίστας, τοῦ εἶπε μέ έμφανῆ βεβαιότητα ὅτι ὁ Θεός ἔχει άλλο σχέδιο γιά ἐκεῖνον.

Ὁ νεαρός τότε φοιτητής επέμεινε λέγοντας ὅτι θά γίνει πιανίστας καί θά διευθύνει

καί ὀρχήστρα. Ὅμως καί ὁ ὄσιος ἐπέμενε, ρωτώντας τον κάθε φορά πού τόν ἔβλεπε ἐάν σκέφθηκε αὐτό πού τοῦ εἶχε πεῖ. Μέχρι πού κάποια ἡμέρα, ὅπως ἀφηγεῖται ὁ Ἅγιος Κένυας, ὅταν ὁ ὄσιος Σωφρόνιος τόν ρώτησε καί πάλι, ἐκεῖνος ἀπήντησε: «Ναί, τό σκέφθηκα. Ποιό εἶναι ἐπιτέλους τό σχέδιο τοῦ Θεοῦ γιά νά τό κάνω». Τότε ὁ ὄσιος τοῦ εἶπε «νά γίνεις ἕνας καλός θεολόγος». Ἐξεπλάγη ὁ νεαρός καί διερωτᾶτο πῶς ἀπό πιανίστας θά γινόταν θεολόγος. Τελικά ὅμως ἀκολούθησε αὐτό τό σχέδιο καί ἔγινε πράγματι ἕνας καλός θεολόγος καί στή συνέχεια, ἀκολουθώντας τή συμβουλή τοῦ ὀσίου ἔκανε, καί διδακτορικό στή Θεολογία.

Καί ὅπως ἀφηγεῖται ὁ ἴδιος, στήν τελευταία του ἐξομολόγηση στόν ὄσιο Σωφρόνιο, τόν Δεκέμβριο τοῦ 1991, ἐνῶ ἀκόμη ἦταν λαϊκός, ὁ ὄσιος τοῦ προεῖπε ὅτι θά γίνει ἀρχιεπίσκοπος. Καί ὅταν ἐκεῖνος ἀντέτεινε ὅτι οὔτε διάκονος δέν εἶναι ἀκόμη, πῶς θά συμβεῖ αὐτό, ὁ ὄσιος ἐπέμενε στά λεγόμενά του, τά ὁποῖα καί τελικά ἐπιβεβαιώθηκαν.

Θά μπορούσε νά πεῖ κανεῖς πολλά γιά τούς δύο ὀσίους, τόν ὄσιο Σιλουανό καί τόν ὄσιο Σωφρόνιο, καί πόσο διαβάζοντας κανεῖς τόν βίο τοῦ ἑνός ἀντιλαμβάνεται καί τόν βίο τοῦ ἄλλου, γιατί οἱ ἅγιοι διαθέτουν κοινά χαρίσματα, προερχόμενα ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα καί τή χάρη του. Θά ἔχουμε ὅμως στή συνέχεια τήν εὐκαιρία καί τή χαρά νά ἀκούσουμε πολλά καί ἐνδιαφέροντα ἀπό τούς τρεῖς διακεκριμένους εἰσηγητές μας.

Πρῶτος θά μᾶς ὁμιλήσει ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Λεμεσοῦ κ. Ἀθανάσιος, προσφιλῆς καί πολυσέβαστος ἀδελφός. Στή συνέχεια θά ἀκούσουμε τόν πανοσιολογιώτατο καθηγούμενο τῆς Ἱερᾶς Μεγίστης Μονῆς Βατοπεδίου Γέροντα Ἐφραίμ καί ἡ Σύναξή μας θά ὀλοκληρωθεῖ μέ τήν εἰσήγηση τοῦ θεολόγου, συγγραφέως καί διευθυντοῦ τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κ. Ἐμμανουήλ Μελινοῦ.

Τούς εὐχαριστῶ καί τούς τρεῖς θερμότατα γιά τήν παρουσία καί τή συμμετοχή τους στή Μοναχική μας Σύναξη.

Εὐχαριστῶ ἀπό καρδίας καί ὅλους ἐσᾶς πού ἦλθατε ἐδῶ, γιά νά τιμήσουμε τούς δύο ἁγίους ὡς διδασκάλους τῆς μυστικῆς θεολογίας.

Θά ἦταν παράλειψη βεβαίως νά μὴν εὐχαριστήσω καί πάλι τόν Πρόεδρο καί τό Διοικητικό Συμβούλιο τοῦ Σωματείου Παναγία Σουμελᾶ γιά τήν ἀγάπη μέ τήν ὁποία περιβάλλει τή IB´ Μοναχική Σύναξή μας, προσφέροντάς μας μεταξύ ἄλλων καί τήν ὁμορφὴ φιλοξενία στούς χώρους τοῦ ἱεροῦ Προσκυνηματος ὑπὸ τή σκέπη καί τήν προστασία τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς Παναγίας Σουμελᾶ, καί τῆς ἱστορικῆς καί

χαριτοβρύτου εικόνας της.

